

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

УДК 347.412.1

ДОГОВІР ПРО НЕРОЗГОЛОШЕННЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРАВОВА ПРИРОДА

Олег Огоновський

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, Україна, 79000,
e-mail: oleg.ogonovskyi@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-1007-9608*

Проаналізовано правові особливості договору про нерозголошення, який укладають задля забезпечення максимального захисту конфіденційної інформації та комерційної таємниці. Обґрунтовано, що особливу увагу укладенню таких договорів доцільно приділити в діяльності ІТ-компаній, зокрема в контексті запровадженого в Україні спеціального правового режиму «Дія Сіті». Встановлено, що чинне законодавство України в частині регулювання договорів про нерозголошення є доволі незрозумілим, оскільки до моменту прийняття Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» у законах не було жодної згадки про можливість укладення відповідних договорів. Доведено, що в основі правової природи договору про нерозголошення лежать негативні зобов'язання, відповідно до яких одна сторона наділяється правом вимагати виконання іншою стороною своїх зобов'язань, які полягають у пасивній поведінці зобов'язаного суб'єкта. Проаналізовано основні особливості договорів про нерозголошення, які безпосередньо впливають із його правової природи та пов'язані зі суб'єктним складом, формою укладення, порядком оплати та відповідальністю за його порушення. Встановлено, що введення до законодавства України положень про можливість укладення оплатного договору про нерозголошення є в цілому позитивним кроком та зможе забезпечити інтереси отримувача інформації в повноцінному виконанні його зобов'язань з нерозголошення конфіденційних відомостей. Доведено, що передбачена законодавцем правова конструкція відшкодування завданих збитків у разі порушення умов договору про нерозголошення є необхідною гарантією сторони, яка розкриває інформацію, та запорукою забезпечення її законних прав та інтересів. Визначено, що істотними умовами договору про нерозголошення за законодавством України є визначення безпосередньої інформації, яка підлягає правовому захисту, а також встановлення конкретного строку, протягом якого відповідні відомості будуть об'єктом правової охорони. Обґрунтовано, що внесення відповідних загальних положень про порядок укладення та особливості правового регулювання договорів про нерозголошення до Цивільного кодексу України сприятиме правовій визначеності для учасників цивільних правовідносин, а також гарантуватиме захист їхніх законних прав та інтересів у випадку порушення обов'язків за договором стороною, якій розкриті відомості конфіденційного характеру. Доведено, що окремі норми Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» можуть у перспективі бути успішно імпле-

ментовані й до інших актів національного законодавства з метою повноцінного поширення практики укладення договорів про нерозголошення не лише у галузі взаємовідносин із високотехнологічними компаніями, а й також в усіх інших сферах суспільного життя.

Ключові слова: договір про нерозголошення, NDA, комерційна таємниця, конфіденційна інформація, негативне зобов'язання, IT-компанія, «Дія Сіті».

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2022.75.052>

Постановка проблеми. Протягом останніх років галузь інформаційних технологій в Україні стала однією з провідних та бюджетоутворюючих, щорічно демонструючи стабільно високі показники зростання та маючи хороші перспективи щодо подальшого масштабування. Як наслідок, IT-галузь забезпечила собі статус однієї з найбільш привабливих для молодих спеціалістів, а також значно підвищила зацікавленість іноземних інвесторів до України. Згідно з даними щорічного звіту *Ukraine It Report-2021* за підсумками 2021 року українська IT-галузь зросла на 36 % з \$5 млрд експорту до \$6,8 млрд, кількість спеціалістів у той же час збільшилася з 244 тис. до 285 тис. Тож, за останні три роки галузь зросла більш ніж удвічі по експорту та більш ніж на 50 % за кількістю спеціалістів¹⁴.

З огляду на це, держава всіляко намагається приділити підвищену увагу питанням забезпечення максимально прозорого, ефективного та комфортного ведення бізнесу представниками IT-індустрії. Одним із кроків назустріч чисельній спільноті фахівців у галузі інформаційних технологій стало прийняття Закону України від 15.07.2021 року № 1667-IX «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» [9] (надалі – «Закон»), який визначив основні засади діяльності IT-компаній у межах спеціального правового режиму «Дія Сіті».

Водночас особливої уваги в контексті запровадження режиму «Дія Сіті» набувають питання правового захисту інформації, як такого об'єкта цивільного права, який є ядром усієї системи правовідносин у сфері інформаційних технологій, її квінтесенцією. При цьому, цікаво зауважити, що інформація виступає як «першоджерелом» для подальшого створення цифрових продуктів (у вигляді вихідних даних для генерування на їх підставі відповідних результатів), так і своєрідним кінцевим результатом, який втілений у вигляді найрізноманітніших об'єктів права інтелектуальної власності.

Говорячи про захист інформації як загалом у межах правовідносин, які складаються між різними учасниками цивільного обороту, так і безпосередньо в діяльності резидентів «Дія Сіті», варто зауважити, що дуже часто результат діяльності окремих суб'єктів (найчастіше, господарюючих) нерозривно пов'язаний із необхідністю збереження в секреті інформації про виготовлений кінцевий продукт чи специфіку його розробки. Відповідно, надзвичайно гострим постає питання про вибір оптимальних правових механізмів, які допомагають запобігти поширенню відповідної інформації, що набуває статусу конфіденційної. З огляду на це, перспективним способом видається укладення договору про нерозголошення, який покликаний максимально просто забезпечити законні права та інтереси суб'єктів у галузі інформаційних технологій

Однак, незважаючи на підвищену актуальність питань захисту конфіденційної інформації та поширене використання відповідних договорів про нерозголошення на практиці, чинне законодавство України є доволі нерозвиненим у цій частині, що зумовлює необхідність проведення комплексного аналізу договору про нерозголошення крізь призму вивчення його правової природи та визначення основних особливостей.

Стан дослідження. Питання захисту комерційної таємниці та конфіденційної інформації неодноразово були предметом дослідження широкого кола науковців та здобувачів, серед яких, зокрема, А. О. Кодинець [3], Ю. В. Носік [5; 6], А. Л. Святошнюк [11], О. С. Яворська [2], О. В. Кохановська [4], Д. П. Василенко [1], В. І. Маслак [1], Є. В. Осуховська [7] та інші. Водночас, тематика визначення правової природи та особливостей договору про нерозголошення як способу захисту відомостей конфіденційного характеру у договірних відносинах не була достатньо розкрита, що має наслідком підвищену актуальність цього дослідження.

Ціллю статті є комплексна характеристика договору про нерозголошення як дієвого правового інструменту захисту інформації конфіденційного характеру.

Завданням статті є проаналізувати правову природу договору про нерозголошення (у тому числі, за участі резидента «Дія Сіті») та визначити його характерні особливості.

Виклад основного матеріалу. Чинне законодавство України до недавнього часу не надавало ні визначення договору про нерозголошення, ні його ознак чи специфіки укладення. Так, окремі норми щодо захисту комерційної таємниці, наприклад, вміщуються у главі 46 Цивільного кодексу України [12] (надалі – «ЦК України»). Однак законодавче регулювання правового режиму комерційної таємниці, викладене в основному акті цивільного законодавства України, є вкрай обмеженим, зводячись, по суті, до визначення самого поняття «комерційної таємниці», наведення переліку основних майнових прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю, а також зазначення строку їх чинності (ст. 505–508 ЦК України). Натомість положення, які визначають поняття «конфіденційної інформації» (яка разом із комерційною таємницею найчастіше виступає об'єктом правової охорони в межах договору про нерозголошення), містяться у ч. 2 ст. 21 Закону України «Про інформацію» [8].

Відтак, профільне законодавство України в частині захисту комерційної таємниці та конфіденційної інформації практично зводиться до визначення основних понять та наведення основних прав володільця відповідної інформації. Водночас, законодавець не визначив конкретних способів та механізмів, за допомогою яких сторони правовідносин можуть врегулювати питання захисту вказаних об'єктів цивільного права в договірному порядку.

Ситуація дещо змінилася на краще з прийняттям Верховною Радою України Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» [9]. У вказаному акті вперше в історії українського права на рівні закону було визначено поняття договору про нерозголошення та більш детально врегульовано окремі питання його укладення та використання, що дає змогу визначити його найбільш характерні правові особливості. Вважаємо такий підхід законодавця виправданим та потрібним, оскільки, на жаль, законодавство в Україні не завжди встигає за динамікою правових відносин, що, подекуди, викликає прогалини чи неточності у правовому регулюванні. Водночас, варто зауважити, що вказаний Закон, який вніс свою частку правової визначеності до національного законодавства, є галузевим і підлягатиме застосуванню винятково в межах взаємовідносин за участі резидентів «Дія Сіті». При цьому, не можна виключати ймовірності, що вказані норми будуть на практиці застосовуватися і в інших сферах за аналогією, якщо зможуть довести свій позитивний вплив та покажуть себе дієвим механізмом захисту законних прав та інтересів у частині правової охорони конфіденційної інформації та комерційної таємниці.

Отже, ще до моменту набрання чинності Законом договори про нерозголошення (які найчастіше іменуються на американський лад як «Non-disclosure Agreement» або «NDA») широко застосовували на практиці (особливо IT-компанії), що зумовило формування специфіки такого договору як суто галузевого. Проте останнім часом все більше й більше суб'єктів використовують цей договірний механізм, який показує себе доволі дієвим та простим у застосуванні. Фактично ж, раніше сторони такого договору могли керуватися загальними принципами цивільного законодавства, аналогією права, а також нормами, які надають власнику майнових прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю виключне право перешкоджати неправомірному розголошенню, збиранню або використанню комерційної таємниці відповідно до приписів п. 3 ч. 1 ст. 506 Цивільного кодексу України [12]. Це своєю чергою доволі часто призводило до того, що сторони відповідного договору про надання послуг чи виконання робіт у сфері IT обирали іноземну юрисдикцію до такого виду договорів (за умови, що однією зі сторін договору був нерезидент України), хоча, керуючись принципом свободи договору, закріпленім у ч. 1 ст. 6 ЦК України, використання українського законодавства для регулювання відносин за таким договором не є порушенням і не зумовлює для сторін жодних негативних наслідків.

Наразі ж із набранням чинності Законом українські суб'єкти господарювання отримали повноцінну можливість застосовувати положення Закону, які окремо регулюють деякі питання укладення та змісту договору про нерозголошення.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 26 Закону за договором про нерозголошення фахівець або інша особа зобов'язується не розголошувати комерційну таємницю та/або іншу конфіденційну інформацію резидента «Дія Сіті» або стосовно резидента «Дія Сіті».

Отже, з аналізу наведеного визначення договору про нерозголошення можна виокремити низку його **особливостей**.

Зазвичай, такий договір є **одностороннім**, у якому суб'єкт, який отримує доступ до конфіденційної інформації чи комерційної таємниці (переважно йдеться або про підрядників, або про найманих працівників; у контексті Закону це відтепер стосуватиметься й гіг-спеціалістів) зобов'язується зберігати конфіденційною інформацію, яка стала йому відомою у зв'язку з виконанням цивільних, трудових чи інших обов'язків, а надавач інформації наділяється правом вимагати дотримання іншою стороною договору своїх зобов'язань. Вказана специфіка дає підстави розглядати договір про нерозголошення як негативне зобов'язання. Відповідно до ч. 1 ст. 509 ЦК України сторони правочину можуть вступити в негативні зобов'язальні правовідносини, за якими одна сторона (боржник) буде зобов'язана утриматися від вчинення певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку. Якщо ж зобов'язана сторона порушує своє негативне зобов'язання та вчиняє дії, від яких вона повинна була утримуватися, її кредитор набуває права вимагати припинення дії, від вчинення якої боржник зобов'язався утриматися, якщо це не суперечить змісту зобов'язання незалежно від сплати неустойки та (або) відшкодування збитків і моральної шкоди. При цьому така вимога може бути пред'явлена кредитором і в разі виникнення реальної загрози порушення такого зобов'язання (ч. 2 ст. 611 ЦК України).

Оскільки NDA володіє усіма ознаками негативного зобов'язання, то це додатково пояснює відсутність достатнього законодавчого регулювання у цій сфері, оскільки в полі зору законодавця завжди перебувають т. зв. «активні», «позитивні» зобов'язання, в яких обидві сторони договору своїми активними діями здійснюють свої законні права чи реалізують свої інтереси. Натомість менше уваги приді-

ляється «негативним» зобов'язанням, які на момент здійснення кодифікації цивільного законодавства України, припускаємо, не були настільки поширені і не вимагали підвищеного інтересу. Відповідно, внесення до ЦК України (та й до інших дотичних правових актів) більше розлогого викладу норм у межах інституту нерозголошення, було б актуальним кроком назустріч світовим тенденціям і значною мірою позитивно вплинуло б на якість правового регулювання у сфері захисту конфіденційної інформації та комерційної таємниці.

Наступною особливістю договору про нерозголошення є те, що його **суб'єктний склад** може дуже сильно варіюватися керуючись специфікою відносин у галузі, в якій укладається такого типу угода. Так, зазвичай, NDA укладають та підписують у бізнес-сфері, оскільки, очевидно, інформація має найбільшу цінність якраз для представників бізнесу, адже дозволяє їм генерувати прибуток від своєї діяльності. Водночас, поширеною стала практика укладення договорів про нерозголошення і в сфері зайнятості, коли працівник бере на себе зобов'язання не допускати витоку даних про свого роботодавця, а також у сферах захисту персональних даних, у мережі Інтернет тощо. Окремі автори виділяють такі різновиди договору про нерозголошення, відштовхуючись від їх суб'єктного складу [6, с. 126]:

– стандартний договір про нерозголошення конфіденційної інформації (використовують у випадках юридичного захисту роботодавця);

– договір про нерозголошення інформації для працівників (у таких договорах роботодавець викладає всю інформацію, яка є важливою для компанії залежно від її виду діяльності);

– договір про нерозголошення інформації для винахідників (коли результати наукової та науково-технічної діяльності, які містять наукову, науково-технічну, конструкторську та технологічну інформацію, можуть охоронятись як конфіденційна інформація, зокрема, комерційна таємниця, у тому числі ноу-хау).

Ще однією особливістю NDA є те, що цей договір має бути обов'язково укладено **в письмовій формі** (це відтепер прямо випливає із положень ч. 2 ст. 26 Закону). Така імперативна норма є цілком виправданою, оскільки недотримання письмової форми договору про нерозголошення хоча й не матиме наслідком недійсність договору (ч. 1 ст. 218 ЦК України), але суттєво обмежить заінтересовану особу (до прикладу, резидента «Дія Сіті») в доказових можливостях у разі гіпотетичного порушення умов такого договору.

Позитивним кроком у напрямку удосконалення національного законодавства України у сфері захисту інформації також видаються закріплені у ч. 3 ст. 26 Закону положення про те, що істотними умовами договору про нерозголошення із резидентом «Дія Сіті» є строк, протягом якого фахівець або інша особа зобов'язується не розголошувати інформацію з обмеженим доступом «Дія Сіті» або стосовно резидента «Дія Сіті», а також визначення інформації, на яку поширюється зобов'язання про нерозголошення.

Наведені вище норми дають підстави говорити про те, що, в межах правовідносин із резидентом «Дія Сіті», відсутність однієї з істотних умов NDA (строку охорони чи визначення інформації, яка підлягає правовому захисту) матиме наслідком неукладеність такого договору, що свідчитиме про відсутність юридичних зобов'язань в обох сторін такого договору в контексті захисту його предмета. Проте, варто зауважити, що на практиці таку ситуацію уявити насправді важко, оскільки сторони в будь-якому разі будуть зацікавлені в погодженні істотних умов NDA. Водночас, у цьому контексті виникає інше питання – а якими ж тоді є істотні умови договору про нерозголошення в сфері іншої, ніж IT (без залучення резид-

дента «Дія Сіті», тобто у ситуації, коли профільний Закон не регулює вказані відносини)? Так виглядає, що погодивши умову про предмет договору про нерозголошення (без участі резидента «Дія Сіті»), сторони можуть вважати його вже укладеним, оскільки в чинному цивільному законодавстві України відсутня вимога щодо погодження умови про строк дії зобов'язань щодо нерозголошення. Однак виглядає доцільною пропозиція щодо внесення відповідних положень про строк як істотну умову такого типу угод до ЦК України (у межах загального розширеного правового регулювання відносин, які складаються щодо нерозголошення інформації) за аналогією із новоприйнятим Законом України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні». У перспективі це дасть змогу підвищити рівень правової визначеності у регулюванні інформаційних відносин, а також має значно посилити захист законних прав та інтересів суб'єктів, зацікавлених у збереженні у таємниці відповідної інформації і поза правовим режимом «Дія Сіті».

Наступною рисою NDA є те, що законодавець надає можливість зробити такий договір як **оплатним** (тобто передбачити виплату контрагенту певної грошової винагороди за умови дотримання договору про нерозголошення, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку), так і **безоплатним** (тобто, без надання зобов'язаній стороні будь-яких матеріальних чи нематеріальних благ за належне дотримання умов договору). Як показує практика, у переважній більшості випадків NDA укладається якраз на безоплатній основі, що зумовлено, передусім, відсутністю необхідності зобов'язаної сторони вчиняти будь-які активні дії з метою виконання своїх зобов'язань. Однак з урахуванням досвіду провідних країн світу, де інформація часто набуває ваги золота і потребує посиленого правового режиму її охорони й захисту, українські суб'єкти господарювання відтепер отримують можливість наполягати на долученні до договору про нерозголошення умов про оплатність такої угоди. Відтак, для прикладу, надаючи певні конфіденційні відомості про себе, суб'єкт «Дія Сіті» повинен чітко усвідомлювати та розуміти, що характер та ступінь важливості такої інформації для нього може бути максимально великим, що об'єктивно та пропорційно вимагатиме підвищеної заінтересованості контрагента у належному дотриманні умов NDA. Відтак, потрібно відзначити позитивну тенденцію до встановлення можливості зобов'язаної сторони за договором про нерозголошення отримувати оплату за виконання свого негативного зобов'язання у межах правовідносин із резидентом «Дія Сіті». При цьому вважаємо за доцільне законодавчо закріпити таку гарантію й для інших суб'єктів, які зацікавлені у більш чіткому врегулюванні відносин щодо захисту комерційної таємниці та конфіденційної інформації.

Логічною особливістю NDA, яка впливає із його правової природи, є те, що у межах правового режиму «Дія Сіті» договір про нерозголошення може передбачати виплату **компенсації** на користь резидента «Дія Сіті» за його порушення зобов'язаною стороною. Така компенсація виступає свого роду запобіжником від можливих порушень умов договору, оскільки особа, якій з метою виконання роботи чи надання послуг надано доступ до конфіденційної інформації, матиме чітке та однозначне уявлення про негативні наслідки, які можуть настати у випадку неналежного виконання нею своїх договірних зобов'язань. При цьому, цікавим аспектом цього питання постає розмір такої компенсації. З урахуванням предмета правового захисту за NDA та можливих способів порушення умов договору, цілком логічно видається проблема доказування у вказаній категорії справ і, як наслідок, складність у встановленні об'єктивного розміру заподіяної шкоди та розміру компенсації на користь резидента «Дія Сіті». Не вдаючись детально до розкриття

порядку визначення таких збитків, варто зауважити, що на практиці одним із найбільш дієвих способів визначення розміру компенсації є її фіксування у сталому розмірі незалежно від розміру заподіяних збитків. Подекуди, сума компенсації повинна бути виплачена понад заподіяні збитки з урахуванням компенсаційного характеру такої виплати, яка покликана, насамперед, мінімізувати втрати розпорядника чи володільця конфіденційної інформації від витоку відповідних відомостей.

Як вже неодноразово зазначалося вище, вважаємо потенційно позитивним кроком закріплення відповідних можливостей при укладенні договору про нерозголошення не лише в межах «Дія Сіті», а й внесення відповідних практичних напрацювань до ЦК України, що дасть змогу повноцінно використовувати механізм NDA та мати гарантію відшкодування завданих збитків і для інших учасників цивільних чи господарських правовідносин.

Висновки. Правове регулювання договору про нерозголошення (NDA) згідно з українським правом є недостатнім, оскільки цивільне законодавство України не оперує поняттям такого договору, не визначає особливостей його укладення і практичного використання, а також не враховує специфіки його правової природи, хоча в умовах постійної діджиталізації суспільства використання такого типу договору стає з кожним днем все актуальнішим. Водночас, Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» містить окремі прогресивні положення, які вносять певну ясність та правову визначеність до правового інституту договорів про нерозголошення, що може стати перспективним напрямом подальшого удосконалення цивільного законодавства України в частині захисту комерційної таємниці та конфіденційної інформації. У статті також встановлено, що договір про нерозголошення в цілому є одним із найбільш ефективних способів забезпечення законних прав та інтересів суб'єктів правовідносин, у межах яких особливої охорони потребують відомості конфіденційного характеру. Обґрунтовано, що договір про нерозголошення може бути як оплатним, так і безвідплатним, а передбачена в законі можливість компенсації за порушення умов про нерозголошення може стати своєрідним запобіжником та запорукою ефективного захисту зацікавленої сторони від витоку конфіденційних відомостей. Доведено, що особливості NDA в Україні, закріплені в Законі України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», загалом позитивно впливають на розвиток національного законодавства та правозастосування, однак вимагають подальшого удосконалення, а прогресивні положення новоприйнятого закону мають шанс бути успішно імplementованими як до інших видів договорів зокрема, так і до норм Цивільного кодексу України загалом.

Список використаних джерел

1. Василенко Д. П., Маслак В. І. Законодавство провідних країн світу в сфері захисту інформації. *Вісник КДУ імені Михайла Остроградського*. 2010. Вип. № 2 (61). Ч. 1. С. 128–132. URL : [http://www.kdu.edu.ua/statti/2010-2-1\(61\)/128.PDF](http://www.kdu.edu.ua/statti/2010-2-1(61)/128.PDF).
2. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О. С. Яворської. Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. 608 с.
3. Кодинець А. О. Договір про конфіденційність: істотні умови та особливості регулювання. *Право і суспільство*. 2018. № 2/2018. С. 72–77. URL : http://pravoisusilstvo.org.ua/archive/2018/2_2018/part_1/14.pdf.
4. Кохановська О. В. Теоретичні проблеми інформаційних відносин у цивільному праві : монографія. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. 463 с.
5. Носік Ю. В. Права на комерційну таємницю в Україні : монографія. Київ : КНТ, 2007.

6. Носік Ю. В. Юридична природа прав на комерційну таємницю в Україні. *Право України*. 2006. № 3. С. 36–39.
7. Осуховська Є. В. Впровадження договору про нерозголошення конфіденційної інформації у новий цивільний кодекс України. *Шерешевські читання: Проблеми цивілістики в умовах пандемії та IT*: матер. Всеукр. наук. конф. (м. Одеса, 10 грудня 2021 р.) / МОН України, НУ «ОЮА»; за заг. ред. д. ю. н., проф. Є. О. Харитонова. Одеса: Фенікс, 2021. С. 270–273.
8. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992р. № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. С. 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
9. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021р. № 1667-IX. *Голос України*. 2021. № 153. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>.
10. Результати національного дослідження IT-індустрії Асоціації «IT Ukraine» Ukraine IT Report-2021. URL: <https://itukraine.org.ua/results-of-a-national-study-of-the-it-industry.html>.
11. Святошнюк А. Л. Правова природа договору про нерозголошення конфіденційної інформації (non-disclosure agreement). URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/29664/1/121-122.pdf>.
12. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003р. № 435-IV. *Голос України*. 2003. № 45. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

References

1. Vasylenko, D. P., Maslak V. I. (2010). *Zakonodavstvo providnykh krain svitu v sferi zakhystu informatsii. Visnyk KDU imeni Mykhaila Ostrohradskoho, vyp. № 2 (61), Ch. 1*, 128–132. Retrieved from: [http://www.kdu.edu.ua/statti/2010-2-1\(61\)/128.PDF](http://www.kdu.edu.ua/statti/2010-2-1(61)/128.PDF).
2. *Intelektualne pravo Ukrainy* (2016) / za zah. red. prof. O. S. Yavorskoi. Ternopil: pidruchnyky i posibnyky.
3. Kodynets, A. O. (2018). Dohovir pro konfidentsiiniest: istotni umovy ta osoblyvosti rehuliuвання. *Pravo i suspilstvo, № 2/2018*, 72–77. Retrieved from: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/2_2018/part_1/14.pdf.
4. Kokhanovska, O. V. (2006). *Teoretychni problemy informatsiinykh vidnosyn u tsyvilnomu pravi*: monohrafiia. Kyiv: Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr «Kyivskiy universytet».
5. Nosik, Yu. V. (2007). *Prava na komertsiiu taiemnytsiu v Ukraini*: monohrafiia. Kyiv: KNT.
6. Nosik, Yu. V. (2006). Yurydychna pryroda prav na komertsiiu taiemnytsiu v Ukraini. *Pravo Ukrainy, № 3*, 36–39.
7. Osukhovska, Ye. V. (2021). Vprovadzhenia dohovoru pro nerozgholoshennia konfidetsiinoi informatsii u novyi tsyvilnyi kodeks Ukrainy. *Shereshevski chytannia: Problemy tsyvilistyky v umovakh pandemii ta IT*: mater. Vseukr. nauk. conf. (Odesa, 10 hrudnia 2021 r.) / MON Ukrainy, NU «OYuA»; za zah. red.d.yu.n., prof. Ye. O. Kharytonova. Odesa: Feniks, 270–273.
8. Pro informatsiiu (1992). *Zakon Ukrainy vid 02.10.1992r. № 2657-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, № 48*, 650. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
9. Pro stymuliuвання rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini (2021). *Zakon Ukrainy vid 15.07.2021r. № 1667-IX. Holos Ukrainy, № 153*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>.
10. *Rezultaty natsionalnogo doslidzhennia IT-industrii Asotsiatsii «IT Ukraine» Ukraine IT Report-2021*. Retrieved from: <https://itukraine.org.ua/results-of-a-national-study-of-the-it-industry.html>.
11. Sviatoshniuk, A. L. (2019). *Pravova pryroda dohovoru pro nerozgholoshennia konfidetsiinoi informatsii (non-disclosure agreement)*. Retrieved from: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/29664/1/121-122.pdf>.
12. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy (2003). *Zakon Ukrainy vid 16.01.2003r. № 435-IV. Holos Ukrainy, № 45*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

NON-DISCLOSURE AGREEMENT UNDER UKRAINIAN LAW: FEATURES AND LEGAL NATURE

Oleg Ohonovskyi

*Ivan Franko National University of Lviv,
1 Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000,
e-mail: oleg.ogonovskyi@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-1007-9608*

Legal features of the Non-disclosure Agreement, concluded in order to ensure maximum protection of confidential information and commercial secret, are analyzed in this publication. It is confirmed that special attention shall be paid to the conclusion of such contracts within activity of IT companies, especially in the context of special legal regime «Diia City», introduced in Ukraine. It is established that the current legislation of Ukraine related to the regulation of Non-disclosure Agreements is not developed well enough, as before the Law of Ukraine «On Stimulating the Development of the Digital Economy in Ukraine» was adopted, there had been no mentions concerning the possibility of concluding relevant agreements in the national laws. It is proven that the legal nature of the Non-disclosure Agreement is based on the negative obligations, according to which one party shall be entitled to demand the fulfilment of obligations by the other contractual party, consisting in the passive behavior of the subject obliged. The main features of the Non-disclosure Agreement, that directly follow from their legal nature and are related to the subject composition, form of its conclusion, payment procedure and responsibility for its violation, are analyzed in this article. It is established that the introduction into the legislation of Ukraine of the provisions on the possibility of entering into a Non-disclosure Agreement on paid basis is a generally positive step and will be able to ensure the interests of the recipient of information in a full fulfilment of its obligations related to the non-disclosure of confidential information. It is substantiated that the legal construction of compensation procedure for damages in case of violation of the terms of the Non-disclosure Agreement shall be a necessary guarantee for the party disclosing the information and a guarantee for ensuring its legal rights and interests. It is determined that the essential conditions of the Non-disclosure Agreement under the legislation of Ukraine are the definition of direct information that is subject to legal protection as well as defining of a specific period in time within which the relevant information will be the object of legal protection. It is proven that the introduction of relevant general provisions on the procedure of concluding and the peculiarities of legal regulation of Non-disclosure Agreements into the Civil Code of Ukraine will contribute to legal certainty for participants of civil legal relations as well as guarantee protection of their legal rights and interests in case of the breach of contractual obligations by the party, to which the confidential information was disclosed. It is argued that certain provisions of the Law of Ukraine «On Stimulating the Development of the Digital Economy in Ukraine» can be successfully implemented into other acts of national legislation in the future in order to spread the practice of Non-disclosure Agreements conclusion not only within the field of relations with high-tech companies, but also in all other spheres of social life.

Keywords: Non-disclosure Agreement, NDA, trade secret, confidential information, negative obligation, IT company, «Diia City».

*Стаття: надійшла до редакції 22.10.2022
прийнята до друку 10.11.2022*